

WHI újra: Az emlőrák előfordulása a tanulmányban részt vevőknél, 20 éves utánkövetés

A nyár talán legfontosabb menopausa vonatkozású közleménye 2020. júliusában jelent meg a JAMA-ban, melyben a 2002-ben, ill. 2004-ben leállított WHI (Women's Health Initiative) tanulmányokban részt vett betegek követése során az emlőrákkal kapcsolatos adatokról számolnak be. Emlékeztetőül, 16,608 uterussal bíró menoapuzális nő randomizált besorolás után placebót vagy CEE+MPA (konjugált equine ösztrogén + medroxyprogesteron acetát) kombinált hormonpótló készítményt kapott átlagosan 5.6 évig, illetve 10,739 hysterectomián átesett menopauzális nő placebót vagy CEE-t kapott átlagosan 7.2 évig. Az első közlések és a vizsgálatok leállításával egyidejűleg világszerte megnőtt a menopauzális hormonpótlással kapcsolatos ellenérzés, a félelmeket elsősorban egyértelműen az emlőráktól való aggodalom táplálta. Noha később az eredeti vizsgálatok publikálták, hogy a betegek követése során a csak CEE készítményt kapók között az emlőrák előfordulása csökken, és a CEE+MPA kombináció esetén emelkedik csak kismértékben, az ezzel kapcsolatos félelmek mélyen gyökereznek és csak lassan oldódnak mind szakmai, mind laikus körökben. A jelenlegi friss közlemény a WHI tanulmányokban résztvevő betegek 98%-ának átlagosan 20,3 éves követésének morbiditási és mortalitási adatairól számol be. A korábban csak CEE-t kapók körében az emlőrák előfordulása lényegesen csökkent (HR 0.78), a mortalitás pedig mintegy 40%-al alacsonyabb. CEE+MPA esetén mérsékelt növekedés észlelhető az emlőrák előfordulásban (HR 1.28), de a mortalitási adatokban nem volt statisztikai különbség.

Jóllehet részben ismert összefüggések kerültek újból megerősítésre, a 20 éves követési adatok közlése egyértelműen meghatározza a menopauzális hormonpótlás szerepét emlőrák vonatkozásban. A gyakorlati kommunikáció számára fontos új megállapítás, hogy a CEE önmagában való többéves alkalmazása jelentős védelmet nyújt az emlőrákkal szemben hosszú távon a kezelést követően is, valamint az hogy a CEE+MPA (hazánkban csak elvétve alkalmazott) kombináció még a minimum 5 éves kezelés után évekkel is mérsékelt kockázatfokozódással társul.

Referencia:

Chlebowski RT, Anderson GL, Aragaki AK, et al. Association of Menopausal Hormone Therapy With Breast Cancer Incidence and Mortality During Long-term Follow-up of the Women's Health Initiative Randomized Clinical Trials. *JAMA*. 2020;324(4):369–380. doi:10.1001/jama.2020.9482

Ref.: Jakab Attila dr., MMT elnök